

# KYRKJEBLAD

FOR

## DAVIK

Nr. 130

Kjem ut  
kvar måned

August 1941

Utgjevar og redaktør:  
Prost Slaatteliid  
Davik

12. årg.

### Opp til himlen.

Melodi: O, du store seierherre!

Opp til himlen, opp til himlen,  
til den kjære Frelser min,  
over verden, over vrirmlen  
lenges jeg av alt mitt sinn,  
opp til gleden, opp til freden  
fra all møyen, strev og strid,  
opp, heropp til evigheten  
over all den onde tid.

Opp fra tiden, opp fra striden,  
opp fra all den synd og sorg,  
opp fra nattens sorte skriden  
opp til himlens lyse borg!  
Over tårer, over trengsel,  
over grav og over grus,  
over dødens mørke fengsel  
høyt heropp til Herrens Hus!

M. B. Landstad.

### Fredstanker — i krigstid.

Den som ikke tror, haster. Er det sant, så mangler vår tid tro framom alt annet.

Den som ikke tror, haster fra gatehjørne til gatehjørne for å snappe det ferskeste rykte — han maler det ut med fantasiens sterkeste farger — og haster videre for å fortelle de andre at..... er det ikke forferdelig, eller: har du hørt det som hendte her en natt..... men du må endelig ikke si det til noen. Den som ikke tror, haster for å finne et sted der han kan finne støtte for sin vaklende sjel. »Den ugudelige er som havsbølgen — han kastes hit og dit.«

Krigspsykosen er vantroens skygge. Denne skyggen dekker store deler også av vårt folk idag. Og her gror det en usund stemning som kan føre til uventede og farlige konsekvenser.

Den som tror, haster ikke.

Disse profetiske ord ble talt i en tid som for Israel var fullt så vanskelig som den er det for vårt folk idag.

Nå skal det prøves om vår tro er en sann tro. Den som tror, haster ikke — det er sannheten som troen skal prøves på.

Nervekrigens brenninger skummer like innunder våre kyster i dag. De fleste mennesker har ikke lett for å stirre lenge inn i en kokende brenning eller en skunmende fossehvirvel uten å kjenne at sinnet vil suges inn i hvirvelen.

Den som tror, haster ikke. Det vil si at hans øye ser inn i brenningen uten at hans sjelsro rokkes. Hans sinn er rolig, hans dømmekraft like sterk, hans hånd og fot like stø som noensinne.

Med dette er det også sagt at tro ikke er dvask likegyldighet, eller det-går-vel-på-et-vis-stemming. Troen bereder seg stille og sindig på det som måtte komme. Den vet at han som troen trøster seg til, ikke slipper taket i vår lille klode et eneste øyeblikk. Derfor har den troende råd å ofre mer enn andre. Derfor har han råd å tåle mer enn andre. Derfor har han råd å gjøre det tyngste stykke arbeid med takk.

Den som tror, haster ikke. Selv i den tyngste stund skal det høres et stille:

»Nå vil jeg være, o Jesus kjære,  
hvor du meg helst vil have.  
Jeg lukker deg inn i mitt hjerte og sinn,  
o Herre min, med all din nåde og gave.«

Vox Vocans  
i »Dagen«.

### Guds ord det er vårt arvegods.

»Dagen«s julenummer inneholdt denne gang en enquête hvor det var spørsmål om »vårt folks største aktivum i dag«. Svarene var stort sett samstemmige om at vårt største aktivum er kristendommen. Men noen la særlig vekten på det som fins iblandt oss av kristelig tro og liv, andre derimot på Guds ord og det vi eier av kristelig lære og institusjon.

Det siste er i virkeligheten ikke det minst viktige. Vi kommer fra en tid som har vært tilbøyelig til å ringeakte læren og den institusjonelle side av kristendommen. Både blant leg og lærd har man gjerne oppfattet læren og de kirkelige institusjonene som noe mer eller mindre uvesentlig eller endog som en hindring for »livet«. I dag begynner noen hver å innse at kristelig tro og liv som en makt i folkelivet bare er mulig der hvor lære og institusjon danner den faste grunnvoll.

Blant de enquête-svarene som framhever dette, merket jeg meg særlig følgende av sekretær *Johs. Daasvand*: — »Vårt folks største aktivum i dag er kristendomskunnskapen, gitt oss gjennom skole- og konfirmantundervisningen — og gjennom forkynnelsen av troende prester og legfolk.« — Av et par innledende bemerkninger framgår det at det først er på reiser i andre land at dette riktig er gått opp for ham: »De største gaver vi har, ser vi litt best på avstand.«

For mange vil nok den tiden vi nå går inn i, etterhånden komme til å gjøre samme tjenesten. Som det å stifte bekjentskap med fremmede forhold kan hjelpe en til riktigere vurdering, slik kan også nye tider rykke så mange ting inn i dypere perspektiver og bringe en til å se hva en før ikke hadde syn for. Tenk bare på fedrelandet! Er det ikke som vi først etter april dagene for alvor begynner å forstå hva det vil si å være betrodde en nasjonal fedre arv? Slik vil de kommende tider nok også lære oss å sette mer pris på den kristne fedre arv, på det som slekt etter slekt i århundrer har bygd opp av kristelige institusjoner i kirke og skole.

For våre lutherske fedre var der ingen tvil om at det grunnleggende arbeid for Guds rike i et folk består i å skape en fast kristelig oppdragelse og undervisning av både barn og voksne. Slik forsto de Jesu befaling om å gjøre folkeslagene til disipler ved å døpe og lære, og når de kristelige vekkelse i vår tid har kunnet bære så rike frukter, er det utvilsomt takket være de mange generasjoners arbeid med å grunnfeste en sann kristelig kunnskap i folket gjennom hjem, skole og kirke. Også her gjelder det at »én sår og en annen høster«. (Johs. 4, 37).

»Guds ord det er vårt arvegods,« heter det

i en av våre kjente salmer, og det sik'es da ikke til bibelordet som død bokstav, men til *det bibelske budskap, forvaltet og levende-gjort gjennom den kristelige oppdragelse, undervisning og forkynnelse*. — Vårt folks framtid er åndelig sett avhengig av at denne vår gamle kristenarv blir bevart som lys og salt i folkelivet. Personlig tro og liv hos de enkelte kan ikke redde vårt folk fra avkristningen dersom kristendommen mister sin stilling i skole og kirke som folkets offisielle religion og moral.

Stipendiat *Leiv Aalen*

i »Lys og Liv«.

### Det siste farvell.

Da den norske skonnert »Maria« forliste ved Horns rev i 1880 omkom to sjømenn fra Holmestrand. Der ble senere funnet en flaskepost etter dem, og de to omkomnes familier har oppbevart brevene.

Vi gjengir dem her:

»Maria«, 11. desbr.

Kjære foreldre, søsken og venn!

Da jeg ikke ser noen redning og forandring på vind, så går vi i Jesu navn i døden i denne natt. Å, måtte Herren finne oss alle, så vi kunne komme inn i himmelen. Jeg kunne hørt dine ord og dine befalinger, men nu er min siste time nær, nu kommer alt over meg. Herren er nådig og langmodig, men når Han kommer, da er Han sterk. — Akk, om vi kunde samles i himmelen med et gledens halleluja: »Din er æren i all evighet! Amen!« — Kjære far, du må hilse alle mine venner og slektninger fra meg; det er hårdt å gå døden imøte. Jeg har ikke bekymret meg noe om alle dine befalinger, som du har gitt meg, men jeg håper du tilgir meg, be for mig i denne stund. Hils mor fra meg; be dem vandre med Herren. Ingen vet, når tiden kommer. Hils min elskede venn, Lina. — Nu må jeg slutte mitt siste brev med et sukk til Gud om nåde for Guds domstol. Amen.

*Niels Danielsen.*

»Maria« av Christiania.

Kjære foreldre og søsken!

Jeg går døden i møte den 11. desbr. og jeg vil holde jul hos Jesus Kristus i him-

melen, og jeg håper, at jeg skal komme dit, med Guds hellige makt. Og jeg vil takke far og mor så meget for alt det gode, som de har gjort for meg og formanet meg; men la ikke Otto reise ut, jeg er ikke til det lenger. Mitt hode bukker og roper til Gud, og den flaske, det er det siste, jeg forlater, og jeg ber om, dem som finner denne flaske, enten å sende det hjem eller avertere det, som jeg har skrevet.

Farvel i Jesu navn, farvel far og mor, søstre og brødre og forresten alle mine slektninger.

*Hans Fridthjof Clausen* av Holmestrand.

Dette er en erindring etter meg. Farvel. Vi er drevet på Horns rev og ingen bergning.

»B. og H.«

### Vanekristendom og kristne vaner.

1. Kristne vaner skaper ingen levende kristendom, men levende kristendom skaper kristne vaner.

2. Kristne vaner kan fortsette å bestå uten kristendom, men sann kristendom kan ikke bestå uten kristne vaner.

3. Vanekristendom skal bekjempes, men de kristne vaner skal ikke utryddes, ti de kan fylles med liv.

Livet kan være uttørret, men vanene være tilbake. Hvem kan bedømme, om der finnes liv blant tilsynelatende tomme vaner? En eller annen gang under utøvelsen av vanene kan den lille glød blåses til liv.

Den som ikke har kristne vaner, blir rotløs i sin kristendom. Lær barna å gå i kirke, så de kan finne veien når de blir voksne. Gå i kirke hver søndag! Den som sjelden går i kirke, blir fremmed overfor det, når han en enkelt gang kommer, og han får ikke del i den velsignelse som nåes ved å følge med i kirkeårets forunderlige rytme.

Vanene rommer verdier, som vi skal verne om og være bange for å miste. Uteklukk eller fordøm ikke den som kun går i julen, der kan bli fortsatt kirkegang ut av det.

Vanekristendom er av det onde, men kristne vaner skal vi holde på. Når der i vår tid finnes et utall av mennesker, for hvem tanken om å gå i kirke en søndag er like så vanvittig som å ta et friluftsbad midt

på vinteren, så skyldes det at man ikke har holdt på de nedarvede kristne vaner.

De kristne vaner er den jordbunn i hvilke livet skal spire og vokse.

»Santalen«.



### Våre døde.

21. juni: Karianna Didriksdr. Gjesdal, kårnkje, f. 1849 på Brobakke; alderdom.  
 30. juni: Hans Hansson Hamre; e., salmaker, f. 1853; alderdom.  
 4. juli: Ole Olsson Myklebust, g. gbr., f. 1861; alderdom.  
 8. juli: Martines Olsson Lofnes, g. fiskar, f. 1863, kreft.

Og vær for Kristi Blod  
os inntil Enden god.

### Notisar.

**Døpte:** 17. mai Hjørdis, f. 14. april av f. Olaus Abrahamsson Strømmen og k. Agnes Albertsdr. (f. Benæs). — 20. juli, Per Jostein, f. 20. april av f. Isak Haraldsson Maurstad og k. Brita Pedersdr. (f. Elde). — S. d. Berit Marie, f. 18. april av f. Lars Knutsson Solibakke og k. Karolina Martinusdr. (f. Kolset). — S. d. Alvhild Oddny, f. 4. juni av f. Arne Abelsson Myklebust og k. Olina Olaidr. (f. Totland). — 24. juli Arne Johannes, f. 10. juni av f. Olav Rosenlund og k. Liv Johannesdr. (f. Sunde).

**Ektevigde:** 7. juni i Gimmestad, Ola Jakobsson Rygg og Brita Hansdr. Kjøllesdal. — 1. juli Jon Jonsson Visnes, Verpeide, og Anna Nilstr. Fløholm, Kinn.

**Til sjukerøktlaget** er innkomme: Lagspengar: Davik 64 kr., Hennøy 14, Endal 17, Elde 3, Leirgulen 7, Rugsund 2, Almanning 17. — Maiblomar: Endal, Leirgulen, Isane 7 kr. — Hennøy, Gangsøy 5, — Elde 4, Levdal, Tytingvåg 6, — Maurstad 17.50, Davik 20, Alfot 22, Kjølisdal 12, Rugsund 15, Almanning 8. — Lodd: Almanning 5. — Merke: Almanning 2. — Basarar: Endal 78.30, Leirgulen 144, Rugsund 278. — Gåve: Almanning 1.50.

**Utvandra til Amerika frå Davik.** — 1877 Abel Olsen Englestad med kona Oline Olsdr. og 3 born, Malene Simonsdr. — 1878 Samuel Larsen. — 1879 Isak Isaksen Solibakke med kona Marte Thomasdr. og 4 born. — 1880 Agathe Steffensdr. Levdal, enke Petrikke Enoksdtr., Kristen Ellefsen Thorheim og kona Balsine Pedersdr. (f. Henøen). 1881 sadelmager Hans Hansen Hamre og hustru Kristiane Pedersdr. Uglen, Peder Kristensen Ytre-davik, Andreas Abrahamson Uglen, Peder Andersen Lillehauge, Sakarias Antonsen Lillehauge, Baarni Valdemarsdr. Krakevik, Kari Steffensdr. Loftnæs, Reiel Jansen Hestevik, Lars Johnsen Rimstad.

**Gudstenester:**

12. sund. etter treein., 31. aug.: Davik.  
 13. sund. etter treein., 7. sept.: Rugsund.  
 14. sund. etter treein., 14. sept.: Davik.  
 15. sund. etter treein., 21. sept.: Alfot.  
 16. sund. etter treein., 28. sept.: Totland.

Sundagane i september skal det vera konfirmasjon. —

**Kvittering for kontingent:** Jørgen P. Berstad, Marie Lønseth, Matias Rye, fru Menzies, Olav Rosenlund 3 kr. — Andreas Skarstein, Helfred Svoren 2.50. — Jørgen K. Myklebust 10. — Harald Heggedal, Jakob Heggedal 2. — Tils. 34 kr.

Hjarteleg takk til alle.

**Soga om Saul frå Tarsus.**

(Framhald).

Eg kom sjølv ein gong reisande frå Jerusalem midt på dagen og på same sida, og eg ser for meg det som Saul såg. Alt var stilt, ikkje eit liv å sjå i det heite, kvite ljuset. Saul skunda på med fylgjet sitt etter seg. Det kvite trøytt andlitet var halvt gøymt under hovudsløret som tok av for sola. Dei er tett attmed byporten.

Då, med ein gong, svingar dei forferda til sida for å koma seg undan eit blenkjande, blindande kvitt ljøs. Hestane spring ut, ridarar vert kasta av, rop og skrik, så vert det stilt. Leidaren ligg utstrekt på stein-grunnen. Litt om senn tek han seg saman og reiser seg vaklande opp på føtene. Dei høyrar han spørja med ei hås redd røyst: »Kven er du, Herre?« Så står han der og ser ut som om han lyder etter noko. Men dei høyrer inga røyst, inkje svar. No kjem dei til seg sjølv att og samlar seg omkring han. Han vender eit kvitt stivt andlit frå den eine sida til den andre.

Han er blind — steinblind!

## VIII.

Ein må ikkje tru at Paulus vart omvend med makt. Då Herren viste frå seg Satans freisting på tempeltaket, sa han ifrå, at det er umogeleg å omvenda nokon ved hjelp av ytre prov. Når den oppstandne Jesus synte seg for Saul, så var det det siste led i ei utvikling som hadde gått føre seg i hans indre, og som han ikkje lenger kunne stå imot. Det var, som Herren sa, brodden som rørde han siste gongen.

Ei stund låg han i mørker, stille og verk, medan dei jødiske venene hans klaga over

det syrgjelege ulukkestilfelle som hadde råka sendemanna åt det Høge råd, og dei kristne i dette såg ei straff for hans synder.

Lenge etterpå skreiv Saul til romarane: »Veit de ikkje at alle vi som vart døypte til Kristus Jesus, vart døypte til hans død? Såleis vart vi ved dåpen til døden gravlagde med han, for liksom Kristus vart oppreist frå dei døde, så skal vi og ferdast i ein ny livnad.« Dei orda kallar fram for minnet desse dagane i mørker og blindskap og anger, anger som etterkvart vart til den hjartebrotne sorg hjå eit lite barn, til dess englane kunne kviskra til disiplane: »Han har teke til å beda,« og ein snild gamal mann tok seg av han og lækte han og døypte han. Gjennom døra for dei fatige i ånda steig den syrgjande inn i himmelriket.

I meir enn to år kjende Saul berre desse læresveinane i Damaskus. Han fortalde straks det han hadde opplevd til dei han før hadde vore i lag med, og så drog han seg attende til einsemda og levde som eremitt. Det vart ikkje gjort nokon freistnad på å arrestera han. Autoritetane trudde at det nasareiske kjetteri var slege ned, men at agenten deira ikkje hadde tolt påkjenninga, men var sjuk og nervesiiten. Ingen visste kvar det vart av han, og det var best at denne hendinga vart gløymd.

Imedan grunda Saul, åleine i øydemarka, på det som han hadde røynt, og grunntankane i hans evangelium fekk form i hugen hans. Dei er svært enkle. Jesus er oppstaden, difor er Jesus Messias, og Messias er Guds son. Denne vissa kom til han som ei gåve, ei gåve frå Gud; det var å få kjennskap til ein person, og å kjenna han var det same som å tilbeda han. Denne guddommelege gåva og den tilbedande tillit som tok imot den, gav Saul namnet »tru«. Det var det fyrste. Og for det andre: Når ein er rotfest i denne personlege tilbeding og teneste ovanfor Guds søn, då er ein og på veg mot det rette forhold til Gud, det som er kalla å vera »rettferdig«. Det personlege samliv med den oppstadne Jesus gjorde at freistingane vart veikare. Det vart ein naturleg ting å gjera det gode, det som før hadde vore så vanskeleg.

(Meir).